

TAJEMNICZA KSIĘGA – APOKALIPSA ŚW. JANA

Pracujemy na fragmentach: Ap 4, 1-8, Biblia Tysiąclecia
 Ap 12, 1-9, Biblia Tysiąclecia
 Ap 13, 1-5, Biblia Tysiąclecia
 Ap 21, 1-6, Biblia Tysiąclecia

Księga zwana Apokalipsą lub Objawieniem św. Jana stanowi jeden z najbardziej tajemniczych tekstów biblijnych. Tak jak Księga rodzaju otwiera Pismo Święte – tak Apokalipsa stanowi jej zamknięcie.

Geneza Księgi Apokalipsy

Księga ta powstała w momencie kryzysu, kiedy prześladowani chrześcijanie ulegli lękom i popadali w zwątpienie. Ukazanie symbolicznej wali dobra ze złem miało podnieść odbiorców na duchu i dać im nadzieję na ostateczne zwycięstwo dobra. Święty Jan napisał tę księgę na wyspie Patmos, dokąd został zesłany jako biskup Efezu, a bezpośrednimi jej odbiorcami byli mieszkańcy Azji Mniejszej.

Niełatwo jest interpretować Apokalipsę, jako że jej autor posługuje się **symbolicznym językiem i tworzy wizyjne obrazy**. Najczęstsze motywy symboliczne to:

- a) smok z siedmioma głowami – symbol szatana,
- b) Babilon – miasto grzechu i rozpusty,
- c) niewiasta – kościół,
- d) nowe Jeruzalem – życie wieczne, niebo,
- e) siedem trąb – zapowiedź Bożych wyroków,
- f) księga zamknięta na siedem pieczęci – tajemnica.

Struktura dzieła

Apokalipsa św. Jana złożona jest z 22 rozdziałów. Rozpoczyna ją siedem listów skierowanych do Kościołów (czyli chrześcijańskich zgromadzeń) w różnych miastach dzisiejszej Turcji, np. w Efezie czy Pergamonie. Pozostała część to opis proroczych wizji, których św. Jan miał doznać podczas pobytu na wyspie Patmos.

Centralna część Apokalipsy kończy się wizją nowego nieba i nowej ziemi, otoczenia nowego Jeruzalem. Dramat apokaliptyczny zbliża się do końca. Pierwszy świat stworzony przeminął, a wszelkie zło uległo zniweczeniu; nastaje teraz końcowa faza Bożego planu. Księga zamyka się wspaniałą wizją nowego Jeruzalem, niebiańskiego miasta, prawdziwego królestwa Bożego. [...] Można by oczekiwać, że po promiennym opisie miasta [...] nastąpi szczególnie frapujący opis jego świątyni (świątynia była chwałą niebiańskiego Jeruzalem). Zamiast tego [...] dowiadujemy się, że nie ma w nim świątyni i że jest ona w ogóle zbyteczna:

sam Bóg w nim zamieszkuje oraz Baranek [...]. Wybrani będą tam oglądali oblicze Boga oraz Baranka i będą na wieki wieków królować.

Apokalipsa św. Jana jako źródło inspiracji

Czesław Miłosz

Piosenka o końcu świata

W dzień końca świata
Pszczoła krąży nad kwiatem nasturcji,
Rybak naprawia błyszczącą sieć.
Skaczą w morzu wesołe delfiny,
Młode wróble czepiają się rynny
I wąż ma złotą skórę, jak powinien mieć.

W dzień końca świata
Kobiety idą polem pod parasolkami,
Pijak zasypia na brzegu trawnika,
Nawołują na ulicy sprzedawcy warzywa
I łódka z żółtym żaglem do wyspy podpływa,
Dźwięk skrzypiec w powietrzu trwa
I noc gwiazdzistą odmyka.

A którzy czekali błyskawic i gromów,
Są zawiedzeni.
A którzy czekali znaków i archanielskich trąb,
Nie wierzą, że staje się już.
Dopóki słońce i księżyc są w górze,
Dopóki trzmiel nawiedza różę,
Dopóki dzieci różowe się rodzą,
Nikt nie wierzy, że staje się już.

Tylko siwy staruszek, który byłby prorokiem,
Ale nie jest prorokiem, bo ma inne zajęcie,
Powiada przewiązując pomidory:
Innego końca świata nie będzie,
Innego końca świata nie będzie.

Proponowane zadanie

Poszukaj w internecie tryptyk Sąd Ostateczny Hansa Memlinga i spróbuj wyjaśnić, co przedstawiają poszczególne jego części.